

XAVIER BOSCH, director
TONI CRUANYES, director adjunt

SALVADOR COT, DAVID GONZÁLEZ,
LLUÍS MARTÍNEZ, JOSEP PLAYÀ, subdirectors

SECCIONS: JOAN ARMENGOL [Economia]; IGNASI
ARAGAY, ANDREU GOMILA [Cultura i Espectacles];
ALBERT BALANZÀ [Política]; TONI BROSA [Esports];

MANEL CASTILLA [Disseny]; SANTI GONZÁLEZ [Món];
PEPA MASÓ [Societat i Barcelona]; ÓSCAR
MONTFERRER [Comunicació]; ALBERT PLA [Edició];
CARLES PRATS [Opinió]; MONTSERRAT RIUS
[Documentació]; ROBERT RAMOS [Fotografia]
Delegada a Madrid: MONTSE OLIVA
AVUI.CAT: SANTI MAYOR FARGUÉLL

VICENT SANCHIS, president del Consell Editorial

REDACCIÓ I SEU SOCIAL:
Enric Granados, 84 - 08008 Barcelona
DELEGACIÓ A MADRID:
Carrera de San Jerónimo, 15-17 - 28014 Madrid
Tel.: 91 454 72 66 - Adreça electrònica: madrid@avui.cat
CENTRALETA Tel.: 93 316 39 00 - Fax: 93 316 39 36
DISTRIBUCIÓ Tel.: 93 316 39 16 - Fax: 93 316 39 15
ADREÇA INTERNET: http://www.avui.cat
SERVEI D'ATENCIÓ AL CLIENT Tel.: 902 884 252 - Fax: 93 316 39 15

SUBSCRIPCIONS: DYRSA Pere IV, 467 Barcelona. Tel.: 902 884 252

PUBLICITAT: CORPORACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ, S.L. Enric Granados, 84. 08008 Barcelona.
Coordinació i reserves: Tel.: 93 316 39 04 - Fax.: 93 445 81 93 - Adreça electrònica: publicitat@avui.cat

IMPRESSIÓ: Gráficas de Prensa Diaria. DL: B20.249-1976 DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'OJD.
A efectes del que preveu l'article 32.1, paràgraf segon de la LPI, Corporació Catalana de Comunicació SL s'oposa expressament a la utilització de qualsevol contingut d'aquest diari amb la finalitat de fer ressenyes o revistes de premsa amb fins comercials (press-clipping) sense comptar amb l'autorització prèvia de Corporació Catalana de Comunicació SL.

Joaquim Colominas

Profesor de Ciència Política URL
quim.colominas@menta.net

Les dues esquerres

A la política europea, a les quatre democràcies principals, l'espai d'esquerres és ocupat per partits que, provenint del socialisme o del comunisme, han pres dues tendències ben diferenciades. Per un costat, hi ha els partits d'esquerres clàssics, antics, conservadors: aquells que s'han quedat ancorats en el passat i que pensen que són els autèntics guardians de les velles essències. Encara defensen el socialisme clàssic. Són partits immobilitistes, que no s'han adaptat a un món canviant. Són partits molt estatistes, que pensen que determinades polítiques només les pot i les ha de prestar l'Estat. Són partits intervencionistes, defensors de la planificació econòmica per part dels poders públics. Desconfien de la societat.

PER ALTRA BANDA, HI HA ELS PARTITS SOCIALISTES (o comunistes) que van renunciar al marxisme fa anys i que s'han adaptat als temps nous. Són partits que accepten el rol del mercat; que saben que només les empreses privades creen llocs de treball. Busquen un equilibri entre serveis públics i entitats privades, que assumeixen un rol social (escoles privades; assegurances; mèdiques privades; etc.).

A GRAN BRETANYA, PAÍS MARCAT per un bipartidisme (imperfecte), aquest espai és ocupat únicament pel Partit Laborista. Un partit que va fer el tomb (del vell laborisme al Nou Laborisme) als anys noranta, de la mà de John Smith, però la seva sobtada mort l'any 1994 feu que Tony Blair assumís tot el protagonisme de la nova etapa. El Nou Laborisme representa clarament el pas d'una tendència a l'altra. Blair ha estat el líder de l'anomenada *tercera via* (1987-1997), tan aplaudida per l'electorat de centreesquerra i tan odiada per l'electorat d'esquerres. Aquest canvi ha permès als laboristes guanyar tres vegades consecutives les eleccions. L'etapa actual, però, presidida per Gordon Brown, encara representa una incertesa en aquest sentit.

A ALEMANYA, LA SITUACIÓ ÉS MÉS COMPLEXA que a Gran Bretanya: si el Partit Socialdemòcrata va ser el primer a passar per Bad Godesberg i, especial-

“A la política europea, a les quatre democràcies principals, l'espai d'esquerres està ocupat per partits que, provenint del socialisme o del comunisme, han pres dues tendències ben diferenciades”

SALVADOR ANTON

ment de la mà de Helmut Schmidt, es va avançar en el temps (orientació que va mantenir posteriorment Erhard Schroder), en l'actualitat, tot i formar part d'un govern de gran coalició amb la CDU, en el darrer congrés celebrat el passat mes de novembre ha avisat que pensa posar l'intermitent cap a l'esquerra, amb la intenció de formar una coalició amb l'Esquerra, el nou partit d'Oskar Lafontaine i els Verds. Marxa enrere.

A FRANÇA, EL PARTIT SOCIALISTA (PS) PASSA per la seva pitjor crisi des de 1981, quan Mitterrand va arribar, finalment, a l'Elisi. Actualment, sense líder, sense programa clar i sense estratègia definida, el PS té tots els deures per fer. La seva candidata, Ségolène Royal, no va tenir prou força per definir cap estratègia pròpia en les darreres eleccions presidencials. Mentre el PS fou un partit gran, conviuen ambdues tendències: els clàssics foren encapçalats, en els darrers temps, per Lionel Jospin; els moderns, per Dominique Strauss-Kahn. El primer ningú sap on és. El segon és el president del Fons Monetari Internacional. Ja està tot dit!

I, FINALMENT, A ITÀLIA, amb la gran fragmentació partidista, tenim una mica de tot. Els exdirigents de l'ex-PCI han anat a parar a formacions que han seguit aquestes dues tendències oposades. Els més vius ja van passar de l'antic PCI al PDS (Partit Democràtic de l'Esquerra), que posteriorment va esdevenir DS (Demòcrates d'Esquerra) i, aquesta tardor passada, han creat el nou Partit Democràtic, juntament amb la Margarita, els exdemocristians més oberts. L'altra tendència, la immobilista, va anar a parar a dues altres formacions: Refundació Comunista, per un costat; i els Comunistes, per l'altre.

ELS PRIMERS PARTITS MIREN MÉS CAP AL PASSAT que cap al futur. Aquest el veuen com una amenaça (el cas més paradigmàtic és el del PCF, en caiguda lliure a les urnes des de fa dues dècades). Els segons són partits amb mentalitat de govern. Són partits pragmàtics, que saben que, si no s'adapten als nous temps, difícilment governaran.

DE FIL DE VINT
De reis

Isabel-Clara Simó

Fa escassos mesos vam veure una onada antimonàrquica en diversos àmbits catalans.

La reacció dels centralistes-espanyolistes-demòcratesdetotalavida va ser rabiüda i, mira per on, contraproduent. Encara cueja la censura política practicada sobre una revista satírica i la repercussió que va tenir. Ara però, algú s'ha posat les piles i ha dit, ah, no, les coses s'han de fer amb subtilesa, com aconsellen Nebrija, Maquiavel i Rodríguez Zapatero. L'operació ha estat lenta, pausada i eficaç. Si mireu les recents festes de Nadal a Reis veureu un realisme que sura per tot arreu, entre infantes, criatures moníssimes, somriures i simpaties; i si us entreneu llegint premsa veureu que les despeses de la Casa Reial, presentades en forma de quant ens costa el rei cada dia, resulten del preu d'un cafè: una fotosa (un cafè diari de 40 milions de persones, però això no ho diu enlloc). I veureu el president del govern espanyol més monàrquic que mai. ¿No ho trobeu curiós, que l'hereu del franquisme més ranci, senyor Aznar, fos tan poc monàrquic, i el socialista de promeses falses sigui tan monàrquic? Sigui com sigui, encetem l'any amb aquell antimonarquisme esbandit i amb unanimitat en els locutors televisius que diuen que la família reial és la més guapa i la més de tot d'Europa i del món mundial. Fins i tot l'exabrupte tan poc diplomàtic que se li va escapar al rei amb Chávez ha estat convertit en amèssima broma, tan castissa! L'operació ha estat tan ben feta que pensen repetir-la amb l'Estatut de Catalunya. I riuran, ja ho crec que riuran.

DES DEL MOLÍ

El temps perdut

Maria de la Pau Janer

Hi ha moments que ens resusciten. Ens fan recobrar aquella vella força, el coratge d'abans. Feia tant temps, que creïem que eren sensacions perdudes. Havíem arribat a pensar

que la il·lusió és com un llumí que va consumint-se de pressa. Res no podrà fer que torni a encendre's. Per sort nostra, sovint ens equivocam. Allò que havíem donat per perdut, es recupera.

A la fotografia, port un vestit vermell de quadres. Tenc els cabells foscos i els ulls encara més foscos. Mir el que m'envolta amb una sensació de sorpresa. Al meu rostre, hi són tots els signes del plor: la boca una

mica oberta, el color de les galtes encès, els ulls com a fonts. Devia tenir dos o tres anys. Un rei negre em somriu, mentre m'allarga el paquet amb la joguina corresponent. Som a la casa dels avis, i el veí vestit de rei sembla una mica nerviós, davant l'explosió de llàgrimes.

Han passat molts anys. La nit de Reis vaig tornar al poble dels avis. Ja ni me'n recordava, del fred com una fiblada als ossos

(qui diu que, a Mallorca, els hiverns són suaus?). Hi havia els veïns de tota la vida, els meus nebots, que viuen a la casa pairal, les dues places i l'església. Els Reis arribaren des d'Orient i tot el poble sortí a rebre'ls. Arribaren tots tres, el blanc, el ros, el negre. Cadascun cavalcant un cavall. Anaren a l'església i, després, van tornar a recórrer el poble, casa per casa. Aquesta és la màgia dels llocs petits: tothom es

coneix, i uns Reis venguts d'Orient toquen a la teva porta sense que ningú no se'n sorprengui. Jo hi era. Enguany, per primer cop, amb la meua filla, que té la mirada fosca com la meua fa molt temps. Van dir el seu nom, i li allargaren un paquet. Ella no va plorar. S'observava la feta amb una curiositat insaciable. A mi, potser sí, potser em va caure alguna llàgrima, per tot allò del temps perdut i de l'enyor.